

P RAZNIK

FREDERIK U KOMI

BEGBEDE

P RAZ

NIKREDERIK

19202122232435363738394041424344454647484950515253545556575859606162636465666768697071727374757677787980818283848586878889909192939495969798990001020304050607

BEGBEDE U KOMI

010203040

BOOKA.

Knjiga **033**

Edicija **Zapadno od sunca**

FREDERIK BEGBEDE
PRAZNIK U KOMI

Naslov originala

FRÉDÉRIC BEIGBEDER

VACANCES DANS LE COMA

Copyright © Éditions Grasset & Fasquelle, 1994.

Copyright za srpsko izdanje © Booka, Beograd,
2014.

ZA IZDAVAČA

Ivan Bevc

Nika Strugar Bevc

© za srpsko izdanje

BOOKA

11000 Beograd, Slanački put 128

office@booka.in

www.booka.in

PREVOD S FRANCUSKOG

Vladimir D. Janković

LEKTURA

Agencija Tekstogradnja

KOREKTURA

Booka

DIZAJN KORICA I PRELOM

Ivan Benussi

ŠTAMPA

DMD Štamparija

Beograd, 2014.

Sva prava zadržana.

Nijedan deo ove knjige ne može se koristiti
niti reprodukovati u bilo kom obliku bez pismene
saglasnosti izdavača.

P RAZNIK U KOMI

ROMAN

P RAZ

NIKERE

FREDERIK BEGBEDE

S FRANCUSKOG PREVEO

Vladimir D. Janković

BEGBEDE U KOMI

BOOKA.

ISBN 978-953-0-00000-0
2030-0506

Dijani B.,
Pao sam, e,
Bez teksta, je.

„Let's dance
The last dance
Tonight
Yes it's my last chance
For romance
Tonight.“

Dona Samer, *Poslednji ples*,
„Kazablanka records“

„Drugi romani pišu se u drugom stanju.“

Ja

19.00

„On se češlja, vezuje ili razvezuje maramu, oblači ili skida sako, kao ono kad bacamo cvet u još otvorenu raku.“

ŽAN-ŽAK ŠUL,
Roze prašina

Mark Maronije ima dvadeset sedam godina, lep stan, sjajan posao, a ipak nikako da izvrši samoubistvo. To znači nemati pojma.

Neko mu zvoni na vrata. Mark Maronije voli razne stvari: fotografije iz američkog *Harperovog bazara*, irski viski bez leda, Aveniju Velaskez, jednu pesmu („Samo Bog zna“ od Bič Bojsa), princes-krofne s čokoladom, jednu knjigu (*Dve udovice* od Dominika Nogea) i zakasnelu ejakulaciju. Zvonjava na vratima nije na tom spisku.

– Gospodin Maronije? – pita ga kurir s motociklističkom kacigom.

– Glavom i bradom.

– Ovo je za vas.

Kurir s motociklističkom kacigom (izgleda kao Spiru u epizodi „Spiru na moto-trkama“) pruža mu kovertu od otprilike jednog kvadratnog metra, sav trepereći od nestrpljenja, kao da mu se piša. Mark uzima kovertu i daje dečku novčanicu od deset franaka, samo da ovaj nestane iz njegovog života. Jer Marku Maronijeju još samo to u životu fali – kurir s motociklističkom kacigom.

Nimalo se neće iznenaditi kad u koverti pronađe sledeće:

NOĆ U KLONJI

*****

Veliki bal povodom svečanog otvaranja

Trg Madlen

Pariz

... ali će se zato baš prenuti kad ugleda poruku, spajalicom prikačenu uz pozivnicu:

„Vidimo se večeras, pederu matori!
Žos Dimulen,
disk-džokej“

ŽOS DIMULEN? Mark je bio uveren da je ovaj trajno proteran u Japan. Ili mrtav.

Mrtvaci, međutim, ne priređuju balove.

I tako se sad Mark Maronije začesljava, rukom, što je kod njega znak izvesnog unutrašnjeg zadovoljstva. Valja reći da on već neko vreme iščekuje tu „noć u Klonji“. Ima već godina dana kako svakodnevno navraća do gradilišta, da vidi kako napreduju radovi na novom svratištu, na „najvećem noćnom klubu u Parizu“. I kad god tuda prođe, podseti se da će na otvaranju biti lepih riba kao pleve.

Mark Maronije hoće da im se dopadne. Možda zbog toga i nosi naočare. Kad njih natakne na nos, kolege iz kancelarije mu kažu da liči na Vilijama Harta, samo malo ružnijeg. (N.B.: Iz škole *Luj Veliki* vuče miopiju, dok je skoliozu zaradio na Političkim naukama.)

Zvanično obaveštenje: Mark Maronije će večeras imati seksualne odnose, šta god i kako god okreneš. Debelanke, ili kakve već došle. Možda će biti i onoga, s više osoba odjednom, ko zna? U tu svrhu namenio je šest kondoma, jer on je ambiciozan momak.

Mark Maronije naslućuje da će umreti kroz jedno četrdeset godina. Još ćemo, dakle, morati da ga trpimo.

Život tog belosvetskog izdajnika, tog salonskog buntovnika, plaćenika-šarengaće, sramnog buržuja, sastoji se u preslušavanju poruka na telefonskoj sekretarici i ostavljanju istih takvih na sekretaricama drugih ljudi. A sve to uz istovremeno praćenje tridesetak programa na kablovskom mozaiku. Ponekad se danima ne seti da nešto pojede.

Bivša zvezda bio je već onog dana kad je došao na svet. Ima zemalja gde ljudi umiru pod starost; u Nejiju na Seni stari se rađamo. Oguglao i pre nego što se naživeo, on i dan-danas, kao baštu, zaliva svoje poraze. Primera radi, hvali se time što piše knjižuljke od stotinak strana štampane u tiražu od po tri hiljade primeraka. „Budući da je književnost mrtva, zadovoljavam se time da pišem za svoje prijatelje“, ume on da tresne na večerinkama, dokusurujući piće iz čaša onih što sede do njega. Ne treba ljude baš skroz demoralisati.

Hroničar-noćni, dizajner-urednik, novinar-književnik – Mark se bavi samo zanimanjima dvodelnih naziva. Ništa taj ne može da uradi do kraja. Neće da se opredeli za jedan život nauštrb drugog. U naše doba, po njegovim rečima, „ceo svet je lud, tako da nam je jedino ostalo da biramo između šizofrenije i paranoje: ili da budeš više njih u isto vreme, ili da ostaneš sam protiv svih“. S druge strane pak, kao što biva sa svim kameleonima (Fregoli, Zelig, Tijeri le Liron), ako postoji nešto čega se on gnuša, to je samoća. Eto otkuda veći broj tih Marka Maronijea.

Delfin Sejrig je preminula krajem prepodneva, a sada je sedam sati uveče. Mark je skinuo naočare da bi oprao zube. Upravo vam je predloženo da je nestabilne prirode.

Da li je Mark Maronije srećan? U svakom slučaju, ne može da se žali. Troši mnogo novca i nema dece. To je sreća, šta bi drugo bila: nemati problema. A opet, ponekad mu se desi da oseti nešto nalik na brigu u stomaku. Gnjava ga to što nikako nije u stanju da odgonetne šta ga to brine. Reč je o jednoj Neidentifikovanoj Stomačnoj Teskobi. Zbog nje plače kad gleda loše

filmove. Nema sumnje, njemu nešto nedostaje, ali šta to? Bogu hvala, to osećanje se na kraju uvek nekako rasprši.

U međuvremenu, baš će mu čudno biti da se, posle toliko vremena, ponovo vidi sa Žosom Dimulenom. Žos Dimulen – „*the million dollars deejay*“¹, izašao je na naslovnoj strani prošlomesečnog *Veniti fera*; stari ortak koji je uspeo u životu. Mark nije načisto sa sobom da li bi i njemu godilo da postane toliko poznat. Oseća se kao sprinter koji je ostao prikovan u startnom bloku dok gleda svog druga kako se, praćen ovacijama, penje na podijum.

Žos Dimulen je, rečju, gospodar sveta, pošto se u najmoćnijem gradu na svetu bavi najvažnijim zanimanjem na svetu – on je najbolji tokijski di-džej.

Je li zaista neophodno podsećati se kako su disk-džokeji preuzeli dizgine? U jednom hedonističkom društvu koje je u toj meri površno kao ovo naše, stanovnike svih gradova sveta zanima samo jedna jedina stvar: provod. (Pod tim se, posredno, podrazumevaju seks i lova: s lovom ideš u provod, u provodu dođeš do seksa.) A provod je pod totalnom kontrolom disk-džokeja. Njima više nisu dovoljni noćni klubovi, ne; oni sad lansiraju kulturu „rejva“, zbog njih narod pleše po hangarima, po parkinzima, gradilištima, raznim pustolinama. Oni su ti koji su ubili rok, tako što su smislili prvo rep, a potom haus. Danju vode glavnu reč po top listama, noću po klubovima. Sve je teže izbeći ih.

---

1 Engl.: Di-džej od milion dolara. (Prim. prev.)

Disk-džokeji miksuju naše živote. Niko im to ne uzima za zlo: ako već nekome moraš da prepustiš svoju sudbinu u ruke, disk-džokej je za to kvalifikovan barem koliko i jedan filmski glumac ili iskusan advokat. Na kraju krajeva, da biste upravljali drugima, dovoljno je imati dobar sluh, minimum kulture, i moć da procenite šta je najbolje pustiti posle ove stvari koja sada ide.

Čudna je to profesija, disk-džokej. Nešto između sveštenika i prostitutke. Treba sve dati ljudima koji vam zauzvrat neće dati ništa. Puštati ploče da bi drugi mogli da plešu, zezaju se, muvaju lepu devojkicu u tesno pripijenoj haljini. A onda se vratiti kući sâm, s pločama pod miškom. Disk-džokej je oličenje nedoumice. On postoji jedino kroz druge; bira muziku drugih ljudi da bi neke druge „druge“ naveo da plešu. To vam je mešavina Robina Huda (koji krade da bi davao) i Sirana (koji se oglašava na usta drugog čoveka). Da skratim priču, najvažnije zanimanje našeg doba jeste zanimanje od kojeg se poludi.

Žos Dimulen nije proćerdao mladost na Fakultetu političkih nauka kao Mark. S dvadeset godina šmugnuo je u Japan, a jedini prtljag behu mu tri Š koja donose uspeh: šlepovanje, šepurenje i šenlučenje. Zašto baš Japan? Evo zbog čega, po njegovim rečima: „Kad već rešiš da uzmeš godinu dana odsustva, najbolje ti je da odeš u najbogatiju zemlju. Uvek je bolje zezanje tamo gde ima kinte.“

Ta godina odsustva se, očigledno, u Žosovom slučaju pretvorila u život na odsustvu. Nije mnogo prošlo, a on je postao svojevrсна maskota japanskog noćnog života. Njegove večeri u Džulijani završavale su se, po svemu sudeći, zastrašujuće dobro. Valja, pritom, napomenuti da se zadesio na pravom mestu u pravom trenutku: Tokio u to vreme upravo otkriva radosti kapitalističke dekadencije. Ministri su sve korumpiraniji, stranaca je sve više. Zlatna tokijska mladež prosto ne stiže da potroši sav novac svojih roditelja. Ukratko, Mark Maronije nije odabrao pravi put.

Posetio ga je, jednom. I može da posvedoči: dovoljno je da Žos Dimulen kroči u *Gold*, i frajeri najednom počnu glasno da šmrču ili da gutaju listiće natopljene esidom. Što se ženskih tiče, one se netom pretvaraju u gejše čim ga vide. Mark u fiokama drži polaroide koji to lako mogu da dokažu.

Žos Dimulen je u međuvremenu radio sve što Mark Maronije nije. Privlačio je devojke kojima se ovaj nije usuđivao da priđe. Uzimao je sve droge koje se ovaj plašio da proba. Žos je sušta suprotnost Marku; možda se zbog toga, nekada davno, i jesu slagali tako dobro.

Mark pije samo gazirana pića: koka-kolu ujutro, *guronsan* protiv mamurluka posle podne, votku s kiselim uveče. Po ceo dan se pumpa mehurićima. Dok spušta čašu s alka-selcerom (mimo običaja), u mislima se vraća u Tokijski zaliv, tom okeanu, tako Tihom.

Seća se one noći u *Love & Sexu*, na poslednjem spratu kluba *Gold*, gde je jedno tuce Žosovih prijatelja vačarilo neku koso-oku, koliko naivnu toliko i ulisičenu. Tu je i Mark, kad je na nje-ga došao red, imao prilike da upozna Žosovu ženu. Svako veče čovek nauči nešto novo.

Mark nema sreće: roditelji su mu u punoj formi. Svakoga dana, malo-pomalo, krckaju njegovo nasleđstvo. Dok je, s druge strane, zahvaljujući digitalnom sempleru, uređaju izmišljenom sredinom osamdesetih, Žos Dimulen postao bogat i slavan. Sempler čoveku pomaže da odabere najbolje delove bilo kojeg muzičkog komada i poveže ih u dens hitove. Taj pronalazak je zaslužan što su disk-džokeji, koji su ranije bili tek tamo nekakvi džuboksi u ljudskom obličju, postali muzičari koji na to zvanje polažu puno pravo. (Kao kad bi bibliotekari počeli da pišu knjige, ili muzejski kustosi da prave slike.) Žosu nije

mного trebalo da to shvati; ubrzo su njegove produkcije preplavile tržište japanskih, a to će reći svetskih noćnih klubova. Dovoljno je na gomilu skupiti sve što ti se dopalo u diskoteci, a onda to ponovo servirati i noćnoj publici. Žos gleda kako ljudi reaguju, odbacuje stvari koje ih ne teraju na ples, reciklira ono što dobro prolazi. Napreduje naslepo: nema boljeg istraživanja javnog mnjenja od plesnog podijuma. I eto kako se postaje svetska zvezda, dok vaš stari drugar uzalud studira.

Na komercijalni uspeh nije se dugo čekalo. Žos je prvi spojio ptičji zov s mesopotamskim horom: album je izbio na čelo top-lista u trideset zemalja, među kojima su se našle i Šri Lanka i ZND.² Potom je Žos lansirao bosa-sukus na melodiju izvučenu iz *Goldbergovih varijacija*: megahit programiran s ubrzanom rotacijom na MTV Evropi. Još se Mark smeje kad se seti tog leta kad si u isto vreme plesao i hvatao devojke za sise, a sve zbog Dimulinoovog klipa za bosu-sukus (sponzorisa la Oranžina).

I tako redom: ubrzo je Žos stekao pozamašno bogatstvo. Žorž Getari izvodi tradicionalne izraelske pesme odeven u kreaciju Žan-Pola Gotjea? Žosovo je to delo: dvadeset tri nedelje na čelu top-liste francuskih albuma. Ideja tehno-gospela? Žosova. Instrumental u kojem se spajaju saksofon Arčija Šepa i bubnjarski solo Kita Muna (ali da, znate, to je onaj instrumental zbog kojeg je sad ceo esid-džez postao demode)? Žosov, takođe. Duet Silvi Vartan – Džoni Roten? Žos, opet. Žos trenutno (pročitao je to Mark u članku objavljenom u *Veniti feru*, gde je Žosa, zatrpanog magnetofonskim trakama, fotografisala Eni Lebovic) miksuje pad erbasa A320 s glasom Petule Klark koja peva: „Ne spavaj u podzemnoj, dragi“, a radi i na grandž verziji govora maršala Petena, kao i na jedinstvenom koncertu koji će na Vembliju održati Lučano Pavaroti u pratnji grupe AC/DC. Posla ima preko glave. Žosova kleptomanska mašta ne zna za granice, kao što za njih ne zna ni prodaja Žosovih kompaktnih diskova.

---

2 Zajednica nezavisnih država — bivši SSSR. (Prim. prev.)

Žos Dimulen je dobro razumeo vreme u kojem živi: on pravi sve same kolaže.

I evo nam sad Žosa, organizuje svečano otvaranje kluba *Klonja*, događaj koji ceo Pariz iščekuje. Nije to ekskluziva; Žos putuje po celom svetu. I ne bira mesta: bio to klub *USA* (Nju-jork), ili *Paša* (Madrid), *Ministry of Sound* (London), ili *90°* (Berlin), *Baby-O* (Akapulko), *Bash* (Majami), *Roxy* (Amsterdam), *Mau-Mau* (Buenos Ajres), *Alien* (Rim) ili, naravno, *Space* (Ibica). Različiti ambijenti po kojima se vrte mahom jedni te isti ljudi, u zavistnosti od godišnjeg doba. Marka pomalo hvata gorčina, ali je čvrsto rešen da na stvari gleda sa vedre strane. Žos će, naposletku, moći da ga upozna s najlepšim devojkama na zabavi. Ako ništa drugo, a ono sa svima onima koje on sâm ne bude hteo za sebe.

Mark se oslanja na čitavu mrežu doušnika: drugarice ogrele u novinarstvo i plaćene jebače starletâ. Preko telefona, oni mu potvrđuju da je *Klonja* podignuta na mestu gde se nekada nalazio javni klozet. Na Trgu Madlen postavili su džinovsku ve-ce šolju. Rolna toalet-papira visoka dva metra, ružičaste boje, služi kao baldahin nad ulazom. Glavna atrakcija tog novog mesta predstavljaće pravu revoluciju u pariskom noćnom životu: napravili su plesni podijum kružnog oblika koji tone pod vodu, u obliku je daske za ve-ce šolju i opremljen ogromnim vodokotlićem iz kojeg plesače, u široj javnosti nepoznatim vremenskim razmacima, zasipa vrtložni mlaz vode. Mark iz istih izvora doznaje da zvanicama na to namerno neće biti skrenuta pažnja do poslednjeg trenutka, da ne propadne efekat iznenađenja. On računa s tim da će većina zanimljivih ljudi – prosto da ne poveruješ – uspeti nekako da se oslobodi svojih brojnih obaveza i da dođe.

A njemu je, opet, te večeri na pleća naleglo breme izbora. Markov stočić zatrpan je silnim mogućnostima: performans u sklopu otvaranja izložbe u Ulici Bozar (slikar bi oko devet sati trebalo da si odseče obe šake), večera u klubu Ark u čast polubrata jednog druga basiste u bendu Lenija Kravica, zatim maskenbal u napuštenoj Renoovoj fabrici u Isi-le-Mulinou, a povodom lansiranja novog parfema (Šanelov „A la šen“), privatni koncert u Cvrčku, gde nastupa jedna engleska grupa u usponu (Džon Lenonsi), pa onda seksi večerinka kod Deniz na temu „Heteroseksualne lezbijke prerusene u dreg-kvinove odevene u kožu“ i, na kraju, reyv žurka u Raju. Uprkos svemu tome, Mark zna da u tom trenutku u gradu svi jedni drugima postavljaju samo jedno pitanje: „Idete li večeras u Klonju?“. (Neupućenom preti opasnost da dâ pogrešan odgovor i tako pokaže kako em ništa ne zna, em ima ozbiljne probleme sa samim sobom.)

Mark izigrava badžu u kupatilu. Večeras će ljubiti devojke kojima se čak ni predstavio nije. Spavaće sa osobama koje ne poznaje, s kojima prethodno nije morao petnaest puta da večera *tête-à-tête*.

Nikoga on ne mora da impresionira, a naročito ne samoga sebe. U dubini duše, Mark dobro zna da traži isto što i svi njegovi prijatelji – da se zaljubi.

Uzima belu košulju i teget kravatu s belim tufnicama, brije se, popraska se kolonjskom vodom, zaurla od bola pa izađe iz stana. Ne dozvoljava panici da ga uzme pod svoje.

Misli on: „Sve treba mitologizovati, jer sve i jeste mit. Predmeti, mesta, datumi, ljudi, sve su to mitovi o moći, samo ih treba pretočiti u legende. Svaka osoba koja je živela u Parizu 1940. godine postaće, tako, ličnost iz Modijanovih knjiga. Ko god je nogom kročio u neki londonski bar godine 1965. spavaće, znači, s Mikom Džegerom. U suštini stvari, nije ta mitologizacija neka tamo atomska fizika; jednostavno treba sačekati da dođe tvoj

red. Karnabi Strit, Hemptons, Grinič Vilidž, jezero Egbele, kvart Sen-Žermen, Goa, Getari, Paradu, Mustik, Puket: danas se načisto ugušiš, a onda se posle dvadeset godina hvališ da si tamo bio. Vreme je sveta tajna. Dosađujete se u životu? Strpite se malo, postaćete mit.“ Čudnovate ideje padaju Marku Maronijeu na pamet dok hoda.

Najsurovije od svega je kad si i mit i živo biće u isto vreme. Žos Dimulen je, možda, uspeo to dvoje u sebi da pomiri.

Gura li jedan živi mit ruke u džepove? Nosi li maramu od kašmira? Pristaje li na to da provede „noć u Klonji“?

Mark proverava da li je njegov bi-bop³ i dalje u zoni poziva. Ne, vidik je čist, nema one trobojne skraćenicice. Što će, dakle, reći da nema ni razloga za zabrinutost. Normalno je to što mu telefon ne zvoni. Ostaće Mark nedostupan još nekih šest stotina metara.

Nekada je izlazio svake večeri, ne isključivo iz profesionalnih pobuda. Događalo bi mu se kadikad da naleti na izvesnog Žoslena di Mulena (e da, u to vreme ljudi su nosili takva imena; ovo „di“, beleg plemstva, nestalo je tek odnedavno – sada taj isti čovek pripada tobožnjem plebsu).

Vreme je lepo, i Mark počinje da peva „Singing in the rain“. Vazda je bolje tako nego pevušiti „Sunčani ponedeljak“ kad pada kiša. (Naročito ako je usto i sreda.)

---

3 Prvi modeli mobilnih telefona koji su se pojavili u Francuskoj ranih devedesetih. (Prim. prev.)

Pariz je jedan lažni filmski dekor. Marku Maronijeu bi draže bilo da sve to jeste od kartona. Njemu se više dopada lažni Pon-Nef, onaj koji je u nekoj bestragiji podigao Leos Karaks, ali stvarno, onaj što ga je posle Hristo pokrivao. Milije bi Marku bilo da je ceo ovaj grad svesno i svrsishodno veštački, umesto što je kao fol stvaran. I previše je lep da bi bio pravi! Lepše bi Marku bilo da su sve te seni koje opaža iza prozora samo kartonske siluete koje se pokreću na električni pogon. Šteta te Sena sadrži tu vodu što teče, i što su zgrade stvarno od tesanog kamena, a i prolaznici s kojima se susrećemo nisu tek plaćeni statisti. Montaže su negde drugde, bolje zabašurene.

Mark se u poslednje vreme viđa s manje ljudi nego pre. Pravi odabir. To se zove: stariti. Gnuša se čak, gdegdje, i uobičajenih, svakodnevnih pojava.

Večeras će muvati ženske. Zašto nije peder? Čudo jedno što nije, bogami, posebno ako se imaju u vidu dekadentna sredina iz koje je ponikao, i njegova interesovanja, nazovikreativna, kao i njegova sklonost da provocira. Vala baš: gde ga nađosmo. Biti gej danas njemu se čini nekako previše konformističkim. Linija manjeg otpora. Osim toga, Mark se užasava maljavih stvorenja.

Da se suočimo sa stvarnošću: Maronije je od onih tipova koji nose kravate s tufnicama i muvaju devojke.

Nekada su postojali on i ostatak sveta. To vam je ono, kao, lik koji hoda Bulevarom Malzerb. Beznadežno otrcano, što će reći – jedinstveno. To on sada ide tamo, na veče godine. Prepoznajete ga? Pametnija posla taj dasa nema. Krasi ga neoprostivi

optimizam. (Trebalo reći da mu panduri nikad ne traže ličnu kartu.) Ide on tako u provod, apsolutno nekažnjeno. „Pravi provod, to se traži.“ (Rolan Bart, *Fragmenti ljubavnog govora*.)

„Mit je crkô, to se važi“, brunda Maronije. Ko čeka, završi pod kamionom perionice veša, ali UVEK.“

Nekoliko koraka potom, Mark se predomišlja. „Bart je, u stvari, u pravu, jeste, a ja u životu samo nešto čekam, i stid me je zbog toga. Sa šesnaest godina želeo sam da osvojim svet, da budem rok star, ili filmska zvezda, ili veliki pisac, ili predsednik republike, ili da umrem mlad. Sa dvadeset sedam, međutim, već sam se pomirio sa sudbinom, rok je baš komplikovan, bioskope su baš pozatvarali, veliki pisci su baš nešto pomrli, republika je baš korumpirana, a i ja bih već da umrem što je kasnije moguće.“

20.00

„Moja komocija građanska živi i pušta druge da žive u ovoj mnogolikoj noći.

Noć je jedna duga samotnjačka zabava.“

HORHE LUIS BORHES,

Oči u oči s Mesecom

Treba živeti opasno, ali s vremena na vreme Mark rado sedne kod *Ladirea* da nešto prezalogaji.

Sada, da ne bi na otvaranje stigao baš u minut tačno, naručuje toplu čokoladu i sastavlja dvojezični haiku:

*Čovek sa vratom žirafe
Karanfilić grickô, lafe*

*And in her mouth he came
Drinking Château-Yquem.*

Vremešna konobarica donosi mu šoljicu, i njega namah obuzima okrutna zebnja: ovaj kakao je sigurno dopremljen iz Afrike, trebalo ga je ubrati, transportovati, a onda preraditi u fabrici *Van Hutten*, pretvoriti ga u rastvoriv prah, pa opet transportovati, prokuvati mleko dobijeno od normandijske krave zatvorene u nekoj drugoj fabrici (*Kandija* ili *Laktel?*), paziti na šerpu da ne iskipi, rečju, hiljade ljudi morale su da šljakaju da bi on mogao da pusti taj napitak da se hladi na stolu pred njim. Kolika gomila sveta za jednu običnu šoljicu tople čokolade. Možda su neki radnici nasmrtno stradali pod mašinama koje peglaju kakao, samo zato da bi Mark mogao da ga promeša kašičicom. Ima utisak da ga svi ti ljudi sad gledaju i govore mu: „Popij tu čokoladu, Mark, popij je dok je topla, nisi ti kriv što ta šoljica košta kao naša godišnja plata.“ On ustaje od stola i udaljava se što brže može, a sve se nešto mršti. Već smo vam to rekli, ne ponaša se on uvek racionalno. Za tili čas može mu se desiti da ga prepadnu geometrijski motivi na papiru u boji, ili cifre na registarskim tablicama automobila, pa čak i prizor gojazne osobe koja jede picu.

Crkva *Madlen* nije se pomerila sa svog Trga. Pred ulazom u *Klonju* već se stvorila gužva. Tamo-amo šetkaju se prolaznici,

paparaci i prolaznici-paparaci. S ogromnih zvučnika razležu se zvuci Šubertove pesme „An die Nachtigall“ miksovani sa „Slavujem“ u izvođenju Džuli Kruz. Nema sumnje da je reč o prvom večernjem adutu Žosa Dimulena.

Ogromna klozetska šolja od belog mermera ne vidi se od veštačke magle, a okružena je vertikalnim mlazevima svetla koji obasjavaju nebo. Pomislio bi čovek da su to oni svetlosni cilindri za teleportaciju iz *Zvezdanih staza*, ili upozorenje pred napad raketama V2 za vreme londonskog *blica*. Znatiželjnici su se skrdili pred ulazna vrata kao spermatozoidi oko jajne ćelije.

– A vi ste? – pita čovekoliki pitbul koji stoji na ulazu. Budući da bi mu za pravi odgovor na ovo pitanje bili potrebni sati i sati, Mark kaže samo: „Maronije.“ Čuvar ponavlja njegovo ime u voki-toki. Prolazi jedan anđeo. Kad god izađeš negde, sve je isto. „Proveravamo spisak zvanica.“ Vratare u noćnim klubovima obično smatraju kerberima, ali nije tako: oni poreklo vode direktno od tebanske Sfinge. Njihove zagonetke dotiču se istinskih egzistencijalnih problema. Mark se pita da li je valjano odgovorio. Najzad pitbulu preko slušalice stiže potvrdno krčanje. Marka ima! Na spisku sam, dakle postojim! Komornik s poštovanjem pridiže gajtan, pušta ga da prođe. Masa se razmiče kao Crveno more pred Mojsijem, s tim što je Mark sveže obrijan.

Na zidu, mozaički zapis: „Sagradila firma Porše, Pariz Reven, 1905.“ Odmah ispod toga, na malom plavom hologramu vidi se nasmejani devojčurak, golišav, s tetovažom na stomaku: „Klo-nja, Pariz—Tokio, 1993.“

Žos Dimulen dočekuje zvanice iza detektora metala i televizijske ekipe koja razmešta reflektore. Kosa mu je nauljena, smoking na dva reda, telohranitelji razbacani, telefon mobilan.

– Eeeeeeee! Ali pa to je veliki Maronije! Kol’ko godina ima kako se nismo videli?

Ljube se srdačno, u šou-biz fazonu, što im omogućava da sakriju prava osećanja.

– Drago mi je što te vidim, Žoslene.

– Đubre jedno! Nemoj tako da me zoveš! – šaljivim tonom će Žos. – Sad sam mlad!

– Ti, dakle, otvaraš ovo? – pita Mark.

– Kenjaru? Neeeee, klub je u vlasništvu japanskih prijatelja. Znaš, od onih što imaju četiri prsta... Nego, brate moj matori, nemaš pojma koliko se radujem što si došao!

– Eto, da i neko od nas uspe u životu... Nisam ovo mogao da propustim. A i koptalo me je da saznam kako se to postaje „Žos Dimulen“.

– E da, to ti je sad taj star-sistem! Odaću ti svoju tajnu: talenat. I, šta kažeš? Nije ti smešno? Otkad sam postao poznat, čudo jedno kako se ljudi smeju na moje viceve. Ponašaj se i ti kao sav ostali svet!

– A-ha-ha! – na silu će Mark. – Kakav duh! Dobro, lepo je to, ali možeš li da mi kažeš kud se denuše te nimfomanke?

– Kud si zapeo, rojbenovac!⁴ *How arrre you, baroness?*

Žos Dimulen ljubi baronicu Trifaldin kao da mu je bogzna kako prirasla za srce, iako žena liči na grumen maslaca u koji je neko nabio naočare s dancima od koka-kole. A onda se okrene prema Marku:

– Idi, uzmi nešto da popiješ, Kestenko, a naruči i za mene, dolazim odmah.⁵ Ovde samo nimfomanki i ima! Moram da do-

---

4 Misli se na dr Dejvida Rojbena, autora bestselera „Sve što ste hteli da saznate o seksu... ali se niste usudili da pitate“. (Prim. prev.)

5 Igra reči: Žos ga oslovljava s „Châtaignier“, što znači „kesten, drvo keste-na“, isto značenje ima prezime Marronier. (Prim. prev.)

čekam šeststo drugarica nimfomanki ovde! Evo, Margerit, na primer. *Oh my God, Marguerite, you look SO nymphomaniac!*

Da, sad je iskrivio i ime Mardžori Lorens, slavne manekenke iz pedesetih, sada i same u pedesetim. Mark joj protokolarno ljubi ruku (s blagom primesom uglađene gerontofilije). Izoblíčavanje ličnih imena je, čini se, Žosu jedna od omiljenih razonoda. Prema većini ljudi disk-džokej se ophodi fino, kao pravi majstor; ali i ta finoća drži vodu samo dok ovi ne odu.

Mark ga poslušá, kreće ka šanku. Zapeo jeste, a kako i ne bi. Gle, važan detalj: ne mršti se više.

– Dve lobotomije s ledom, molim.

Navikao je da pića poručuje po dva odjednom, naročito kad su besplatna. To mu posle dođe kao izgovor da ne mora sa svima da se rukuje.

Sačuvavši rokoko stil ovih toaleta s početka veka, arhitek-ti su od te ogromne sale napravili jedno haj-tek neovarvarsko bunilo koje se njihovim poslodavcima iz Japana sigurno dopada. Klozetska šolja od tridesetak metara u prečniku sagrađena je na dva džinovska nivoa. Prizemlje čini dasku od ve-cea, s kružnom pistom i stolovima okolo raspoređenim. Dole se nalazi plesni podijum, i tu su sad postavljeni stolovi za večeru. Između tog dvoga, celom dvoranom dominira prozirna kabina za disk-džokeja, koja podseća na ogroman sapun; s plesnim podijumom povezana je dvama belim toboganima. Marka prožima neugodan utisak da su ga saterali u neku Piranezijevu gravuru.

Za sada bar i nema nešto mnogo sveta. „Prilično dobar znak“, kaže on sebi. „Za večé kad se gužvaju napolju a unutra nema nikoga može se reći da je večé koje je dobro počelo.“

– I dobro, Mark, jesmo li se zagrejali? – pita ga Žos, koji mu se upravo pridružio u baru na gornjem nivou.

– Volim da dođem malo ranije, da prikupim snagu.

Osetivši se krivim, Mark jednu od onih čaša pruža Žosu.

– Hvala, ne pijem. Imam nešto mnogo bolje. Dođi da ti pokažem.

Mark kreće za njim u zadnju salu, gde Žos vadi kutiju šibica iz *Valdorf Astorije*.

– Slušaj, Žos, ako misliš da ćeš me ovim impresionirati... Ja kod kuće imam Kardenovu pepeljaru i penjoar.

– Čekaj, dragi moj...

Žos otvara kutijicu od kartona. Kutija je puna belih kapsula.

– Euforija. Progutaš jednu ovakvu, i postaješ ono što jesi. Svaka kapsula вреди koliko deset pilula ekstazija. Hajde, nemoj da se skanjivaš, u Parizu, izgleda, više ničeg nema da se nađe!

Mark nema vremena čak ni da mu se usprotivi; Žos mu je već ćušnuo tabletu u džep. Onda Žos odlazi ka ulazu, uzvikujući usput imena. Taj ludak me voli, razmišlja Mark. A opet, uzalud baca ovo na njega – Mark se plaši takvih stvari. Generalno gledano, ljudi se drogiraju iz kukavičluka. On se iz kukavičluka ne drogira.

Uza sve to, i nije bogzna šta dosad postigao. Još nije saznao gde su te nimfomanke.

Mahinalno trpa onu kapsulu u džep sakoa: možda od nje još i bude neke vajde. Koktel mu je već udario u glavu. Lekar mu je lepo naložio da više ne pije našte srca. Ali Mark obožava taj osećaj kad mu prva čaša sklizne u prazan stomak. A i pita se stalno šta više nagrizi želudac: da li alkohol ili aspirin. Da li bol sâm ili lek protiv njega.

U muzici se stapaju glas Sadama Huseina i remiks nekog sintetičkog rajja. Na televizijskim ekranima vide se ratne slike iz Jugoslavije. Žos Dimulen meša sve, to mu je posao.

Mark kaže sebi da bi voleo da je i on disk-džokej. To ti je, na kraju krajeva, način da budeš muzičar a da pritom ne moraš da

sviraš neki instrument. Način da stvoriš nešto a da pritom ne moraš da budeš talentovan. Dobar sistem, a?

Klub se malo-pomalo puni, za razliku od čaša. Mark se nalaktio na šank i pogledom prati defile zvanica. Batleri im uzimaju mantile dajući im u zamenu brojeve iz garderobe. Ulazi jedan proslavljeni trgovac oružjem, pod ruku vodi dve moćne hurije. Koja li mu je žena, a koja kćerka? Teško je razabrati. Dve mulatkinje su se ne jednom zatezale. Seksi toalete su iste kao i one same: veštačke. Sve su klike ovde zastupljene: leva obala, desna obala, ostrvo u sredini, Kej Konti, Trg Vož, nekoliko skorojevića iz Rica ili iz Avenije Žino (75018)⁶, Kensington, Pjaca Navona, Riversajd Drajev..

Žurka hvata zalet. Ko god se novi pojavi, simbolizuje jedan univerzum; svako je metak koji će kasnije u jednom trenutku opaliti, sastojak u Žosovom đavolskom receptu. Kao da je upravo to i želeo Žos: da na jednom mestu okupi ceo svet, da planetu svede na jednu jedinu noć. Veče Živaro.⁷ Mark je lično prisustvovao porađanju ove žurke. Nikakve razlike nema između zabave i života: nastaju na isti način, rastu i opadaju na isti način. A kad sve prođe, treba popraviti štetu, podići poobarane stolice i sve dobro počistiti, eh, skotovi jedni, sve su porazbijali...

Ova vrsta digresije mogla bi se objasniti činjenicom da Mark upravo privodi kraju drugi koktel.

Postalo je gotovo nemoguće zadiviti Marka Maronijea, tog kicoša. Izgleda, maltene, kao poslednji jadnik, onako sâm za šankom, očajnički prizivajući pogled lepih devojaka koje silaze

---

6 Poštanski broj pariskog XVIII arondismana. (Prim. prev.)

7 Poznata australijska modna agencija. (Prim. prev.)

niz stepenice. Pristalice pirsinga zvone na detektoru metala. Mark je stigao do na kraj noći, ne putujući nikud. Vadi blokče pa zapisuje tu poslednju rečenicu da bi mogao da je zaboravi.

Posmatra Žosa Dimulena, koji samo leprša, i poručuje treću sponzorisanu čašu. Pita se šta li je bilo s njegovim idolima iz mladosti. Istina je da on nije stigao da upozna Džima Morisona; njegovi idoli zovu se Iv Adrijen, Patrik Edlin, Alen Pakadi. Idole nam nameće epoha u kojoj živimo. Nekih od njih nema više. S onim drugima stvar stoji još gore – pali su u zaborav.

Ovoga puta Mark ni najmanje ne obraća pažnju na ono što ga okružuje. Pomamno ispisuje po listiću iz blokčeta:

ZABORAVIO SAM

Zaboravio sam godine osamdesete, tu deceniju kad sam imao dvadeset godina, to jest kad sam shvatio da sam smrtan.

Zaboravio sam naslov jedinog romana Gijoma Serpa (overdozirao se pošto je knjiga izašla iz štampe).

Zaboravio sam manekenke Bet Tod, Dejl Hedon i Kristi Brinkli.

Zaboravio sam „Vrišteći metal“, „Grad“, „Fasadu“, „One su izašle“, „Palas magazin“.

Zaboravio sam spisak bivših Ervea Gibera.

Zaboravio sam „Sedmicu“ u Ulici Sent-An i „Bazen“ u Ulici Tilzit.

Zaboravio sam „Tainted love“ od Soft Sela i „Fade to Grey“ od Vizaža.

Zaboravio sam Iva Muruzija.

Zaboravio sam kompletan književni opus Rišara Borenžea.

Zaboravio sam pokret „Allons-z-idées“.

Zaboravio sam bazuka žvake.

Zaboravio sam filmove sa Divin.

Zaboravio sam ploče grupe Hjuman Lig.

Zaboravio sam dvojicu neomiljenih Alena: Savarija i Devakea. (Nego, koji je od njih dvojice ono beše umro?)

Zaboravio sam ska.

Zaboravio sam milione i milione sati provedenih na upravnom pravu, javnim finansijama, političkoj ekonomiji.

Zaboravio sam da živim (pesma Džonija Holideja).

Zaboravio sam kako se zvala Rusija u toku prve tri četvrtine XX veka.

Zaboravio sam Jodžija Jamamota.

Zaboravio sam kompletan književni opus Ervea Kloda.

Zaboravio sam Tvikenhem.

Zaboravio sam bioskop „Klini“ na uglu Bulevara Sen-Žermen i Ulice Sen-Žak, kao i „Bonapartu“ na Trgu Sen-Silpis i „Studio Bertran“ u Ulici Pukovnika Bertrana.

Zaboravio sam „Elize-Matinjon“ i „Rojal liju“.

Zaboravio sam TV6.

Zaboravio sam sebe.

Zaboravio sam od čega je umro Bob Marli, kao i kako su se zvale one pilule za spavanje koje je uzela Dalida.

Zaboravio sam Kristijana Nučija i Iva Šalijeja. (IV ŠALIJE, zamislite kako je to zvati se Iv Šalije?)⁸

Zaboravio sam Dari Bubul.

Zaboravio sam „Kupatilo“ (jel' to beše film ili knjiga?).

Zaboravio sam kako se sklapa Rubikova kocka.

Zaboravio sam ime onog portugalskog fotografa koji se u „Duginom ratniku“ u nezgodnom trenutku vratio po svoje filmove.

Zaboravio sam „Mentalnu sidu“.

Zaboravio sam Žana Lekanijeja i Zig Zig Sputnjik. I Bjorna Borga.

Zaboravio sam Noć opere, Eldorado i Roz Bonbon.

Zaboravio sam imena libanskih talaca, svih osim Žan-Pola Kaufmana.

Zaboravio sam koje je marke bilo crno vozilo iz kojeg je bačena bomba na „Tatija“ u Ulici Ren. (Mercedes? BMW? Porše? Saab turbo?)

---

⁸ Igra reči: prezime Chaliier slično je glagolu chialer, što znači cmizdriti, sli-niti. (Prim. prev.)

Zaboravio sam da su postojale dvobojne, smeđe-crne vestonke.

Zaboravio sam „Trits“, „Tri musketara“ i „Danino“.

Zaboravio sam ljubičasti „Fruite“, od jabuke i ribizle.

Zaboravio sam grupu Poseban partner, kao i Pitera i Sloun. I Anabelu Muludi. I „Kuglicu za fliper“ Korin Šarbi! (Ček', ne, toga se sećam.)

Zaboravio sam Međunarodnu diplomatsku akademiju, Frans-Amerik, Američku legiju, Saveznički kružok, Francuski automobilski klub, Paviljon Ermenonovil, Paviljon ptica, „Pre Katelan“ i bazen kod „Tir o pižona“.

(Ne, nije tačno, ko bi mogao zaboraviti BAZEN KOD „TIR O PIŽONA“ sa čekinjastim crvima u četiri sata ujutro, dok nam psi laju za petama?)

Dole je postavljena večera. Mark konačno pronalazi svoj sto. Njegovo ime ispisano je na kartici između imena Irene de Kazáčok (đakonese sa svih strana dubokodekoltirane) i Lulu Ziblin (bogatašice u trendu). Njih dve još nisu stigle. Koju će Mark prvi da startuje? Osim ako njima ne padne na pamet da se žvalave s njim, prvo malo jedna, pa onda druga? A on – desnicu tutnuo u mider jedne, dok mu levica počiva pod guzom druge? Marku se ud već skoro ukrotio.

Bogu hvala, Marka u tom sanjarenju prekida dragoceni saveznik – Fab. Dragoceni saveznik nosi neku vrstu kombinezona od likre, tesnog i fluorescentnog. Glava mu je obrijana tako da na peroksidiranoj slepoočnici možeš da pročitaš „FLY“. Fab bi lako mogao da bude plod sparivanja Žan-Kloda van Dama s jednom od Nindža kornjača. Služi se isključivo hipno jezikom. To vam je najfiniji zevzek na kugli zemaljskoj, šteta samo što se rodio vek pre vremena.

- Ej, *Chestnut-Tree*!⁹ Ovde je, baš ono, gotiva!
- Jes', Fabe, a i mi smo za istim stolom – odgovara mu Mark.
- Bomba! Osećam da ima da pršti na sve strane!

Dosadno, bez sumnje, neće biti.

---

9 *Marronnier* na engleskom. Engleski je previše hipno. (Prim. autora)